

Smout

PERSDOSSIER

ALGEMENE VERGADERING 2023
20 JUNI

SMART IN EEN NOTENDOP

Smart is een grootschalige coöperatie die als onderneming gedeeld wordt door duizenden freelancers met professionele projecten in heel diverse sectoren: consultants, informatici, acteurs en actrices, bloemisten, professionals uit de welzijnssector, ontwerpers van videospelletjes, taal- of muzikleerkrachten, journalisten ...

Het principe is eenvoudig: in plaats van zelfstandig te worden of een eigen zaak op te richten, delen alle leden dezelfde onderneming. Ze worden werknemer en maken op een voordelige manier gebruik van diverse tools en diensten. Zo hebben ze recht op de sociale zekerheid van werknemers en kunnen ze hun beroepsactiviteiten volledig op eigen houtje ontwikkelen.

25 JAAR SMART: EEN COLLECTIEF SUCCESVERHAAL

Geef het verhaal van Smart in handen van een getalenteerd regisseur en je krijgt een fascinerende film!

- In de vorige eeuw gaven de meeste kunstenaars en artiesten hun prestaties niet aan. Ze werkten dus in een informele economie. Gaandeweg pasten kleine vzw's een solidariteitsprincipe toe om hen te steunen: ze maakten een arbeidsovereenkomst op voor één dag en factureerden de prestatie aan de klant. Maar dan, 25 jaar geleden, kregen een paar vrienden een lumineus idee: ze besloten een vzw op te richten die alleen maar dat zou doen, contracten van één dag voor kunstenaars en artiesten. Smart (Société Mutuelle pour Artistes) was geboren. In de jaren daarna werd het proces verder verfijnd om steeds beter een antwoord te bieden op de professionele noden in de artistieke en creatieve sector.
- In het begin was de dienstverlening puur administratief. Om de professionele projecten van steeds meer mensen veilig te stellen, kwamen er echter snel andere tools en diensten bij op financieel, boekhoudkundig en juridisch vlak, maar ook opleidingsprogramma's en de inrichting van coworkingruimtes.
- Het Belgische project breidde zich vanaf 2008 ook uit naar andere landen in Europa. Met de steun van Smart België zagen een aantal vestigingen het levenslicht die dezelfde naam "Smart" droegen. Ze waren geïnspireerd op hetzelfde model, maar stonden volledig zelf in voor hun operationele werking.

Vandaag bestaat Smart in Frankrijk, Duitsland, Italië, Zweden, Spanje en Oostenrijk.

- Om ook een antwoord te bieden op de noden van mensen die niet in de artistieke en culturele sector ondernemen, stelt Smart zich sinds een tiental jaar open voor alle sectoren en beroepen (tenzij volgens een specifieke regelgeving).
- In 2017 werd de vzw een coöperatie en konden de leden, gebruikers van de diensten, klanten, leveranciers, vaste medewerkers en partners vennoot worden. Vandaag telt de coöperatie bijna 36.000 vennoten.

EEN STERK EN SOLIDAIR ONDERNEMINGSMODEL

De financiële balans van 2022 toont een omzet van 189 miljoen euro, meer dan 20.000 loontrekkende leden (2.294 VTE), 4,5 miljoen werkuren en 203.000 arbeidsovereenkomsten. Dankzij die cijfers is Smart dit jaar als 8e grootste Brusselse onderneming op 100 geklasseerd door het magazine Trends-Tendances.

AUTONOMIE ALS WERKNEMER

Dankzij het model van Smart is het mogelijk om in alle vrijheid te ondernemen en toch aanspraak te kunnen maken op de sociale zekerheid. Bovendien biedt deze oplossing de kans om een beroepsactiviteit te combineren met andere inkomsten (uit andere arbeidsovereenkomsten of een werkloosheidsuitkering).

79
ADVIESVERLENERS

IN 9 STEDEN

6 JURISTEN

**IN DIENST VAN DE LEDEN OM
GESCHILLEN TE REGELEN,
HUN CONTRACTEN NA TE LEZEN
EN TE ANTWOORDEN OP VRAGEN OVER
SOCIAAL RECHT, FISCAAL RECHT,
ARBEIDSRECHT ENZ.**

59 PROJECTEN

**GEFINANCIERD MET EEN RENTELOZE
LENING VOOR EEN TOTAAL VAN
€165.708**

105 OPLEIDINGEN

874 DEELNEMERS

33.699 AANMANINGEN

**VERSTUURD NAAR DE KLANTEN
VOOR**

DE INVORDERING VAN SCHULDEN

2.756 CONNECTIES

PER DAG OP DE TOOLS (LEDENZONE)

DE KRACHT VAN HET COLLECTIEF

Alle leden dragen bij tot de collectieve financiering om een soort "gemeenschappelijke pot" te vormen. Die bestaat uit

- een vaste bijdrage van 6,5 % op de omzet;
- een variabele bijdrage (ongeveer 8 %) op het werkbudget.

Die "gemeenschappelijke pot" financiert algemene tools en diensten van de onderneming: de boekhoudkundige aangifte van elke activiteit, administratieve hulp, juridische bijstand, opleidingen tegen voordelige prijzen, de terugvordering van schulden of begeleiding bij de ontwikkeling van hun projecten. In 2022 stonden 79 adviesverleners in 9 Smart-kantoren (Antwerpen, Bergen, Brussel, Charleroi, Doornik, Gent, Louvain-la-Neuve, Luik en Namen) in dienst van de projecten van de leden.

BESCHERMING TEGEN RISICO'S

Alle ondernemers hebben het moeilijk in het licht van de geopolitieke situatie, gezondheids crisissen en de klimaatproblematiek.

Denk maar aan de onzekere periode na de aanslagen in Brussel, de (economische) stilstand door de verschillende lockdowns tijdens de coronacrisis en onlangs nog de buitensporige verhoging van de energieprijzen door de oorlog in Oekraïne. Talloze ondernemingen, klein en groot, hebben er een prijs voor betaald en hebben het nog steeds moeilijk. Dan maakt het uiteraard een groot verschil of je alleen of met 35.000 bent om het hoofd te bieden aan een crisis.

Door een deel van de middelen gemeenschappelijk te maken, is het bij Smart mogelijk om de economische activiteiten van de leden te ondersteunen en hun werk te beschermen. Zo konden we in 2016 een bedrag van 100.000 euro vrijmaken om onze leden te helpen in de periode na de aanslagen. Ook tijdens de coronacrisis kenden we voor 445 dossiers sociale hulp toe voor een bedrag van 462.000 euro. Dankzij de gemeenschappelijke werking kunnen we onderling solidair zijn zonder af te hangen van de tijd die nodig is om politieke beslissingen te nemen.

Bovendien is het in dit collectieve economische model onmogelijk om als aparte onderneming failliet te gaan.

EEN FANTASTISCHE KANS OM SAMEN TE WERKEN

Sommige leden werken voor de beroepsactiviteiten van andere leden. Denk maar aan de regie van een voorstelling of een media-activiteit, die makkelijk toegang heeft tot fotografen, cameramensen, monteurs, journalisten, copywriters, regisseurs ... binnen de coöperatie zelf. Een win-winsituatie dus.

DEMOCRATIE

Smart staat sinds 2017 te boek als coöperatie en telt vandaag bijna 36.000 vennoten. Een jaarlijks coöperatief aandeel kost 30 euro en alle winsten worden geherinvesteerd in de coöperatie (geen speculatie of individuele verrijking). De leden en gebruikers van de tools en diensten hebben 92% van de coöperatieve aandelen, 7% behoort toe aan partners en de leden van de vaste teams hebben minder dan 1% van de aandelen.

Op de jaarlijkse algemene vergadering wordt er zo gestemd voor de rekeningen en balansen, de grote strategische richtlijnen en de vernieuwing van de leden van de RvB volgens het principe 1 vennoot = 1 stem.

HET PROFIEL VAN DE LEDEN

Het aantal nieuwe vennoten en leden die de tools en diensten gebruiken stijgt constant, maar sinds de coronacrisis zien we een spectaculaire groei. Eind 2020 werden immers 17.626 personen bezoldigd door de coöperatie, terwijl de teller eind 2022 al op 20.031 stond, goed voor +13,6%.

De helft van de leden woont in Brussel (51%), 40% woont in Wallonië, 8% in Vlaanderen en minder dan 1% buiten België. Er zijn ongeveer evenveel vrouwen als mannen.

In 2022
Smart betaalde

20.031

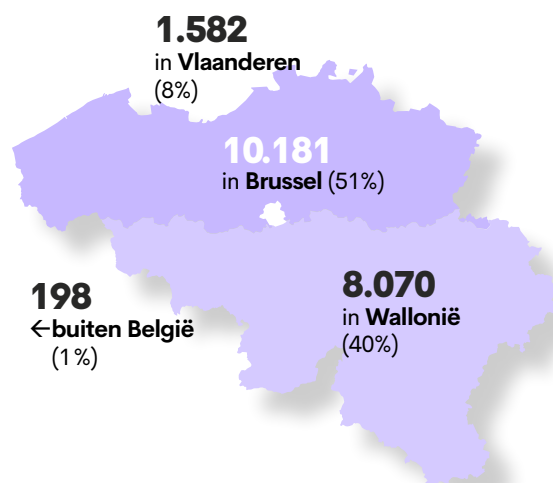
werknemers

TEN OPZICHTE VAN 2021...

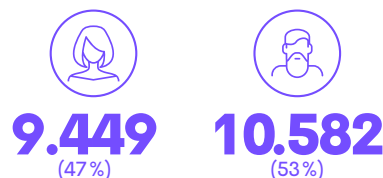
IS HET AANTAL LOONTREKKENDEN ≤ 25 JAAR
MET 40% GESTEGEN

IS HET GLOBALE WERKBUDGET (€138.176.057)
MET 17,6% GESTEGEN

WORDT DE TOENAME VAN HET WERKBUDGET
GROTENDEELS GEDRAGEN DOOR MANNEN
(+20% VOOR DE MANNEN EN +14% VOOR DE
VROUWEN) EN DE WERKNEMERS ≤ 25 JAAR (+64%
VOOR DIE LEEFTIJDSCATEGORIE; +15% VOOR 26-45
JAAR EN +12% VOOR ≥ 46 JAAR)

Verdeling per geslacht

Verdeling per leeftijd

De voorbije twee jaar is het aantal stabiele en economisch gevestigde Activiteiten¹, maar ook de diversiteit aan beroepen aanzienlijk toegenomen (betonsculptuur, curatie, audiovisuele beroepen, evenementen, consulting, opleiding, videospellen ...). Zo is het aantal leden met een jaarlijkse omzet hoger dan 50.000euro in 5 jaar tijd bijvoorbeeld met 80 % gestegen, van 250 naar 453.

AMBITIES VOOR DE TOEKOMST

In de toekomst wil Smart haar digitale interfaces vereenvoudigen, meer netwerkmogelijkheden creëren voor de leden, en de gedeelde onderneming nog toegankelijker maken door ons model compatibel te maken met sectoren waar de nood hoog is (bouwsector, e-commerce ...).

CONTACTPERSOON VOOR VRAGEN OF EEN INTERVIEW:

Claudia Nibelle
claudia.nibelle@smart.coop
0473 40 67 76

—————→ [Ontdek hier ons jaarverslag 2022](#)

¹Een Smart-Activiteit is een Productie-eenheid (van een of meerdere leden van de coöperatie) die binnen de onderneming Smart in alle veiligheid ontwikkeld wordt dankzij haar globale economische kader. Ze biedt de mogelijkheid om te werken, tewerk te stellen, materiële kosten te beheren en dus zijn beroepsleven vorm te geven.